

## - DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo  
o opravljenem obisku  
na lokaciji

### NAMESTITVENI CENTER ZA MIGRANTE »ŠOTORIŠČE ŠENTILJ«

*Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).*

*Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.*

#### **Osnovni podatki o lokaciji:**

- **Tip lokacije:** namestitveni center za migrante »šotorišče Šentilj« (Center)<sup>1</sup>.
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe (migranti) v postopku nadaljnega odhoda v Republiko Avstrijo, pri čemer jim je začasno omejeno gibanje.<sup>2</sup>
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** Center ima kapaciteto za namestitvev 2000 migrantov (postelj).

#### **Potek obiska in priprava poročila:**

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 27. 1. 2016**.<sup>3</sup>
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec Varuha) ter ena predstavnica pogodbene nevladne organizacije (Humanitarno društvo Pravo za VSE).
- **Vsebina obiska:** Center spada v pristojnost Uprave RS za zaščito in reševanje.<sup>4</sup> Sprejela sta nas dnevni dežurni vodja CZ in tudi dežurni vodja policistov.

<sup>1</sup> Center se deli na tri dele in sicer t. i. zgornji in spodnji plato ter medmejni prostor.

<sup>2</sup> Migranti v Center pridejo z vlakom oziroma avtobusi iz Sprejemnega centra »šotorišče Dobova«. V času obiska so v Centru ostali le krajši čas zaradi oskrbe (s hrano, vodo, oblačili, zdravstveno oskrbo...), nato pa so pot nadaljevali v Republiko Avstrijo.

<sup>3</sup> Ker gre za novo obliko dela Policije, predhodno obisk DPM še ni bil opravljen.

<sup>4</sup> Center vodi vsakokratni dežurni predstavnik Civilne zaščite (ZC) v sodelovanju z dežurnim vodjem policistov.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) in Upravo RS za zaščito in reševanje (URSZR) 4. 2. 2015, skupaj s predlogom, da ga obravnavata in nam v roku 30 dni sporočita morebitna stališča glede naših ugotovitev; odgovor MNZ, ki vsebuje tudi odgovor oziroma ugotovitve URSZR smo prejeli 7. 3. 2016, torej 32. dan po odpremi.

► **DPM je posebej pohvalil**

- da so bili vsi šotori (na zgornjem in spodnjem platoju) urejeni in pripravljeni za namestitve migrantov,
- da so bili na vseh šotorih (namestitvenih, jedilnici, za združevanje družin, za igranje otrok...) nameščeni plakati z osnovnimi informacijami za migrante v več jezikih (tudi arabskem),
- da je migrantom v Centru v vseh šotorih omogočeno več polnilcev za mobilne telefone in da imajo prost dostop do brezžičnega (Wi-Fi) interneta – nethope free in
- da je postopek z migranti (ki smo ga spremljali med obiskom) potekal izredno hitro, učinkovito in s strani policistov mirno ter brez težav.

► predlog DPM

DPM: prosili smo za sporočilo, koliko časa je bilo sedem tujcev v Centru, pravno podlago za njihovo namestitev oziroma bivanje in če oziroma kdaj so Center zapustili ter kam so odšli.<sup>5</sup>

► odziv pristojnih

MNZ: sporočamo, da je bilo sedem migrantov (vsi državljani Afganistana - od tega en otrok) še isti dan 27. 1. 2016 ob 16.00 uri napotenih v Avstrijo. Avstrijski varnostni organi (v nadaljevanju AVO) so vsem odraslim migrantom in otroku zavrnili vstop, saj v Avstrijo ali Nemčijo niso vstopali z namenom podaje vloge za mednarodno zaščito, ampak z namenom študija. Policisti Nastanitvenega centra Šentilj (v nadaljevanju NC Šentilj) so z migranti opravili ponovne razgovore, v katerih so se ugotovila nova dejstva in okoliščine. Povedali so, da bodo trije migranti podali vlogo za mednarodno zaščito v Avstriji in trije v Nemčiji.

Zaradi novo ugotovljenih dejstev so bili 28. 1. 2016 ponovno napoteni v Avstrijo. AVO so trem migrantom še enkrat zavrnili vstop, saj po njihovih ugotovitvah le-ti niso vstopali z namenom podaje vloge za mednarodno zaščito v Avstriji ali Nemčiji, temveč so navedli druge razloge (ciljna država Francija, študij, navedba drugega državljanstva). Policisti NC Šentilj so z migranti opravili ponovne razgovore, v katerih ni bilo ugotovljenih drugačnih dejstev, zaradi tega so bili 29. 1. 2016 ponovno napoteni v Avstrijo, kjer so jim AVO dovolili vstop.

Iz zgoraj navedenega je razvidno, da je vseh sedem migrantov zapustilo NC Šentilj in s tem ozemlje Republike Slovenije, saj so bili uspešno predani AVO. Do uspešne predaje AVO so se trije migranti v NC Šentilj nahajali 1 dan, trije pa 2 dni.

Pri tem velja omeniti, da se vsi migranti,

<sup>5</sup> Kapaciteta Centra je 2000 mest za namestitev migrantov. Ob našem prihodu v Center je bilo v njem samo sedem tujcev (nihče od njih ni govoril angleško, zaradi česar pogovora z njimi nismo mogli opraviti), ki so po pojasnilu vodje centra čakali na sorodnico, ki je bila zaradi zdravstvenih težav v bolnišnici.

ki prispejo v NC Šentilj, tam nahajajo prostovoljno, z namenom odhoda v Avstrijo ali Nemčijo, ki pa je časovno pogojen s sprejemom s strani AVO. Do uspešne predaje AVO se v NC Šentilj migrantom nudi nujna oskrba, katere glavni namen je humanitarna pomoč tistim, ki to nujno potrebujejo.

DPM: predlagamo, da se v šotorih, ki se ne uporabljajo redno oziroma se uporabljajo le občasno, preverja, da v njih ne bi prišlo do pojava vlage.<sup>6</sup>

MNZ: sporočamo, da se praksa ogrevanja in zračenja v NC Šentilj uporablja že nekaj časa oziroma od prvega pojava kondenza v šotorih. Večje težave s kondenzom se pojavijo predvsem na spodnjem platoju, kjer je nižji strop. Zaradi morebitnega pojava kondenza se vsi šotori na obeh platojih vsaj dve uri dnevno ogrevajo, ne glede na to ali so v njih prisotni migranti ali ne.

Odeje se, na podlagi informacije o prihodu migrantov v center oziroma v primeru potreb po namestitvi migrantov, dostavijo iz suhega in ogrevanega skladiščnega prostora.

DPM: izrazili smo pričakovanje, da bo do ureditve pisarn in s tem izboljšanja razmer za osebje Centra dejansko prišlo v najkrajšem možnem času.<sup>7</sup>

MNZ: sporočamo, da je komandir Policijske postaje za izravnalne ukrepe Maribor (v nadaljevanju PPIU Maribor), odgovoren za vodenje policije v NC Šentilj, zato je na strokovno službo Policijske uprave Maribor (v nadaljevanju PU Maribor) podal predlog za postavitve računalnika v zidanem objektu, ki se nahaja na spodnjem platoju NC Šentilj, z ustreznimi nujno potrebnimi dostopi do evidenc Policije. Strokovna služba PU Maribor je predlog proučila, opravila terenski ogled in test ter podala mnenje, da uporaba računalnika z nujno potrebnimi dostopi ni mogoča. Ker sama postavitve računalnika brez ustreznih

---

<sup>6</sup> V času obiska so bili vsi šotori na zgornjem platoju urejeni in pripravljeni za morebitne namestitve migrantov, kar velja pohvaliti. Ugotovljeno je bilo, da z izjemo manjšega šotora namenjenega za ponovne postopke z migranti (registracijo) šotori niso bili ogrevani. Menimo, da bi se zaradi temperaturnih razlik (noči hladne, dnevi toplejši), v primeru neuporabe šotorov in s tem odsotnosti ogrevanja, v njih lahko pojavila vlaga.

<sup>7</sup> Pozdravljamo, da se je za osebje Centra (CZ, Policijo ter humanitarne in nevladne organizacije) pričele urejati pisarne v do pred kratkim zaprtem zidanem objektu, da ne bo več potrebe, da dnevne aktivnosti urejajo oziroma vodijo iz različnih »priročnih« pisarn v kamp prikolicah in kontejnerjih.

dostopov do evidenc Policije ne služi namenu opravljanja nalog Policije, so ta predlog opustili.

DPM: prosili smo za sporočilo, ali je PPIU Maribor že prevzela delo v Centru, ali in koliko policistov iz drugih policijskih enot po Sloveniji je že bili začasno premeščeni na PPIU Maribor ter na kakšen način je bilo število začasno premeščenih policistov.<sup>8</sup>

MNZ: sporočamo, da je PPIU Maribor s 1. 2. 2016 prevzela delo v NC Šentilj. Na PPIU Maribor je bilo za čas od prevzema do 30. 4. 2016, z odločbo direktorja PU Maribor začasno napoteni 30 policistov – od tega 4 pomočniki komandirja, ki opravljajo dela in naloge vodij izmen v NC Šentilj. Začasne napotitve so opravljene skladno z določili 2. odstavka 67. člena Zakona o organiziranosti in delu v Policije (Ur. l. RS, št 15/13 m 11/14).

Kadrovsko pomoč z 20 policisti za čas od 8. 2. 2016 do preklica nudi tudi PU Murska Sobota. Na podlagi dogovora o skupnih operacijah Policij Republike Slovenije in Republike Slovaške, le-ta nudi kadrovsko pomoč Republiki Sloveniji z 20 policisti, v času od 4. 2. 2016 do 4. 3. 2016.

DPM: predlagamo, da se možnost dezinfekcije obuval uredi na drugačen način oziroma na način, da bo le-ta možna vedno, ne glede na vremenske pogoje (možnost zmrzali).<sup>9</sup>

MNZ: sporočamo, da je uporaba dezinfekcijskih sredstev obuval povezana s topnostjo praškastega dezinfekcijskega sredstva - koncentrata ki se meša z vodo. Seveda nizke temperature povzročajo težave z zmrzaljo, substituta v smislu preprečitve zamrznitve pa na Upravi RS za zaščito m reševanje ni. V primerih zmrzali, se zato v večji meri nadomestno uporablja dezinfekcijska sredstva, ki so v obliki razpršil oziroma sprejev.

<sup>8</sup> Naknadno (ob zaključku razgovora z vodjo policistov v Centru) se je pogovoru pridružil še komandir Policijske postaje Šentilj, ki je sicer odgovoren za delo policistov v Centru. Imenovani je povedal, da bo v zvezi z delom policistov v Centru prišlo s 1. 2. 2016 do spremembe, in sicer to delo prevzamejo policisti PPIU Maribor. V to enoto bodo policisti začasno premeščeni iz policijskih enot po Sloveniji, ki bodo tako delo konstantno opravljali le v Centru.

<sup>9</sup> Dezinfekcijo čevljev je mogoče opraviti na vhodu oziroma izhodu Centra ter pri kontejnerju CZ. Tam sta v te namene na voljo dve dezinfekcijski gobi oziroma spužvi, ki sta prepojeni z dezinfekcijskim sredstvom. Dezinfekcija čevljev poteka tako, da se s čevlji stopi na omenjeno spužvo. DPM sicer pozdravlja, da imajo na lokaciji predvideno možnost dezinfekcije obuval, vendar hkrati ugotavlja, da dezinfekcijski spužvi ob našem obisku nista bili funkcionalni, saj je razkužilo oziroma spužvi zaradi preko noči hladnega vremena zmrznilo.

DPM: predlagamo, da se kljub temu, da vodja centra oziroma njegov namestnik sicer že pišeta dnevno poročilo, razmisli o morebitni uvedbi knjige oziroma evidence izrednih dogodkov po dnevih.<sup>10</sup>

MNZ: sporočamo, da s 1. 2. 2016 vodja izmene NC Šentilj za delo policije, poleg dnevnega poročila, ki ga omenjate, piše še poročilo o opravljenem delu (Priloga št 1). Pomembni dnevni dogodki se prav tako pišejo v poročilo Operativnega štaba PU Maribor.

DPM: izrazili smo pričakovanje, da bodo postopki z migranti tudi v prihodnje potekali na enak »umirjen« način kot postopek, ki smo ga spremljali.<sup>11</sup>

MNZ: sporočamo, da policisti naloge izvajajo skladno z določili Zakona o nalogah in pooblastilih Policije (Ur. l. RS, št. 15/13 in 11/14, v nadaljevanju ZNPPol) in Pravilnikom o policijskih pooblastilih, izdanim na podlagi drugega odstavka 33. člena, četrtega odstavka 48. člena in petega odstavka 54. člena ZNPPol. Naloge so izvedene skladno s splošnimi načeli za opravljanje policijskih nalog, opredeljenih v členih 13. do 19. ZNPPol. Še posebej se velika pozornost namenja opravljanju policijskih nalog z ranljivimi skupinami migrantov, kot so starejši, onemogli, invalidi, ženske, mladoletniki in otroci.

---

<sup>10</sup> Glede izrednih dogodkov je vodja centra pojasnil, da večjih težav z migranti, z izjemo migrantov Maroka (naj bi bilo odvisniki od prepovedanih drog) do sedaj niso imeli. Po pojasnilu vodje centra, mora vsakokratni vodja centra (dežurni CZ) oziroma njegov namestnik skrbeti za redno pisanje dnevnega poročila.

<sup>11</sup> V času obiska smo lahko spremljali tudi prihod skupine 476 migrantov z vlakom na železniško postajo v neposredni bližini Centra in nato tudi odhod prve skupine 107 migrantov v medmejni prostor. Vlak z migranti (sestava migrantov je bila v večini družine z otroci) je iz Dobove na železniško postajo v bližini Centra prispel ob 11.45 uri. Ob prihodu vlaka so bili angažirani prevajalci, ki so migrantom s pomočjo megafonov podali osnovne informacije, nato pa jih tudi nadalje po poti v Center ves čas usmerjali. Onemogle so na invalidskih vozičkih peljali prostovoljci. Celotno skupino migrantov so razdelili na manjše skupine (po približno 100 oseb), ki so jih takoj po prihodu po vrsti počasi spuščali v jedilnico. Prva skupina migrantov je že ob 12.05 uri vstopila v jedilnico in dobila topli obrok (kosilo).

Po zaključku kosila je prva skupina (kasneje smo od vodje policistov izvedeli, da je bilo to 107 migrantov) ob 12.25 uri že zapustila prostor Centra in bila s strani policistov in pripadnikov Slovenske vojske pospremljena v medmejni prostor proti Republiki Avstriji. Ostali migranti pa so nato po tej skupini nadaljevani s kosilom in so bili pred nadaljnjim odhodom nameščeni v namestitvene šotore. Postopek z migranti, ki smo si ga spremljali je po ugotovitvah DPM potekal izredno hitro in učinkovito in brez težav.